

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

ZEVENDE HOOFDSTUK

De Familie Ravels

Een kleine en toch deftige woning op den Burg te Oudenaarde behoorde aan de weduwe Ravels, de moeder van den jongeling, die sedert eenigen tijd de gunsten van Blommaerts schoone nichte, Lysbeth, zocht, en niet te vergeefs, zooals we reeds hoorden.

De weduwe Ravels werd in de stad algemeen geacht en ook de zoon bezat bij de meeste burgers een goeden naam. Eenige jaren geleden was de eerbiedwaardige vrouw uit Gent naar Oudenaarde verhuisd; haar echtgenoot, die in Vlaanderens machtigste stede een voornaam ambt bekleed had, was plotseling gestorven en de weduwe had in dezen beroerden tijd de behoefte aan een beschermer en een raadgever gevoeld. Zulk een helper vond ze nu in haar zwager, den rijken burger Heins, op wiens verzoek ze uit Gent herwaarts gekomen was.

Den morgen volgende op de gebeurtenissen hiervoren verteld, zat de weduwe Ravels met haar zoon Antoon aan 't ontbijt. De vrouwe had een deftig voorkomen, al was ze eenvoudig gekleed; op haar gelaat lag een droevige trek, geen echter, die wegdrijven zou, maar die van een voortdurende ongerustheid, een knagend verdriet getuigde.

Moeder en zoon spraken weinig en een aandachtig waarnemer zou al spoedig bemerkt hebben, dat hier het vertrouwen, noodig tusschen ouder en kind, gemist werd.

Eensklaps weerklonk luid de klopper.

— Nu al bezoek! zei Antoon, als uit een mijmering opgeschrikt.

— 't Zal zwager Heins wezen, sprak de weduwe.

— Kan hij ons den tijd niet meer gunnen om rustig het morgenmaal te gebruiken!

— Antoon... hij is uw oom... en uw beschermer, zei de moeder vermanend.

— Mijn oom, ja, maar mijn beschermer... neen, moeder!... 't Zal eens tijd worden, om hem aan 't verstand te brengen, dat ik wel op mijn eigen beenen kan staan.

— Zwijg, Antoon!... Hij is daar...

Geertje, de blozende, jonge dienstmaagd, opende de deur en sprak:

— Vrouwe, met uw verlof... mijnheere Heins...

— Laat mijnheer binnenkomen, Geertje...

— Hij is al in 't spreekkamertje, vrouwe, want ik dacht, mijn meesteres zit nog aan 't ontbijt...

— Geertje, verstaat ge mij niet... laat mijnheer onmiddellijk binnenkomen! Hoe dikwijls heb ik u niet gezegd, dat gij niet naar eigen meening handelen moogt...

— O, vrouwe... wat mij betreft, en haar overige gedachten voor zich houdend, trippelde het meisje weg, om den bezoeker te melden dat hij in de eetkamer welkom was.

Een man met vriendelijk open gelaat en forsche gestalte trad nu het vertrek binnen. Hij droeg de deftige burgerkledij dier dagen.

— Goeden morgen, groette hij vroolijk. Vind ik u nog aan 't ontbijt?

— Goeden morgen, Zwager, ik bid u, zet u neer... gij stoort ons niet en ik verzoek u de onbeleefdheid van mijn al te vrijmoedige dienstmaagd door de vingers te zien.

— O, die Geertje... hadde ze gedurfd. Ze zou me de deur gewezen hebben, maar ze handelt uit oprechte trouw jegens u, Cornelia... Maar... basta!... ik ben hier... Antoon, jongen, hebt ge een slechten nacht doorgebracht? Ge ziet er vermoeid uit.

— Ik sliep wat onrustig, 't is waar, maar de hitte op mijn kamer heeft er alleen schuld aan...

— Ja, als die hitte een man was, zou ik zeggen, hij heeft een breeden rug, want men schuift er van alles op... die hitte brengt heel wat stoornis als ge de menschen hoort...

— Ik weet niet wat ge bedoelt, oom, zei Antoon norsch.

— Is er niet iets anders, dat uw slaap stoorde, Antoon?

Hebben Titelmans of de hoogbaljuw onzer stede er niet wat schuld aan!

De jongeling scheen zich geweld aan te doen om zijn ontroering te verbergen.

— Bloos niet, jongen, hernam de bezoeker, ik bedoel geenszins dat ge op de lijst der verdachten staat en men reeds een plaatsje in den kerker voor u gereed maakt... Maar, kom, laat ik ernstig spreken!

— Ik bidde 't u, oom, want al uw woorden zijn raadselachtig.

— Ook voor mij, viel de weduwe in.

— Antoon, ge handelt verkeerd, door uw moeder en mij buiten al uw zaken te laten, zei Heins vriendelijk bestraffend. Het recht uwer moeder behoef ik niet te betwisten, dat recht is goddelijk... En ik, ben ik niet uw beschermer, sedert de echtgenoot uwer moeder stierf? Stel ik geen levendig belang in u? En zie, gij doet alsof wij vreemden voor u waren! Ik weet het, Antoon, dat gij een ambt begeert van den hoogbaljuw...

— Ik ontken het niet en bovendien, ik maakte er nooit een geheim van.

— Doch nimmer verteldet ge, noch aan uw moeder, noch aan mij, dat ge reeds bij den hoogbaljuw geweest zijt, om hem uw diensten aan te bieden...

— Anderen schijnen zeer dienstvaardig te zijn, oom... Ik word dus bespied! riep de jongeling heftig uit.

— Antoon! smeekte zijn moeder.

— Bespieders heb ik nooit gehoord, Antoon, en nooit hoop ik tot zulke lage lieden mijn toevlucht te moeten nemen, maar ik weet dit nieuws van den hoogbaljuw zelf! antwoordde de burger op waardigen toon.

Gisterenavond werd ik ten huize van dien voornamen ambtenaar geroepen... en tot mijn groote verwondering vernam ik uit zijn eigen mond, dat gij hem gevraagd hadt in zijn dienst te mogen treden... De baljuw is u gunstig gezind en wil u een voornamen post schenken, maar eischt een waarborg... Ik moet die waarborg zijn... en Antoon, om u te toonen hoe openhartig ik ben, meld ik u dat ik beslist geweigerd heb!

— En gij durft u mijn beschermer noemen! riep de jongeling driftig.

— Ja, Antoon! En weet ge waarom ik weigerde... Ik wil niet meewerken tot uw ongeluk!

— Tot mijn ongeluk! Ha! ge wilt een kramer van mij maken, een eerzamen winkelier, die met ellestok en pak den boer afloopt en dikke wijven en lompe dochters het hof maken moet, om hun stoffen voor rokken of jakken te verkoopen, maar ik dank u, ik heb meer eerezucht, oom!

— Is het 't krijgsmanpak, dat u verleidt, Antoon, het klatergoud... de vergulde kooi...

— Het is nu een tijd, waarin men vooruit kan komen... en ik herhaal het u, ik ben eerezuchtig...

— Maar hebt gij wel overdacht voor welk een prijs gij dien hoogen rang koopen zult? Ik ben een oprecht katholiek, en betreur uit den grond van mijn hart het huidige verval der kerke, die ik als de eenige ware beschouw, maar ik gruw van al de wreedheid, die in Gode's naam gepleegd wordt. En Antoon, zoo gij een hoog ambt verkrijgt, zal het zijn ten koste van veel bloed, dat door uw toedoen vergoten moet worden, ten koste van 't geluk van talrijke huisgezinnen, welke gij in rouw dompelen zult; ge verstaat me wel, Antoon, om een voornaam persoon te worden, zooals gij het begeert, moet ge eerst een ketterjager worden!

— Men moet kiezen in dezen tijd... Zoudt ge me liever op den brandstapel zien?

— Liever dan als ketterjager bij den brandstapel, Antoon!

— Welnu, ik heb geen lust om levend geroosterd of van de galgenleer gestort te worden... En nu gij openhartig spreekt, wil ik het ook doen... ik ben nu bescherming mee, mijnheer Heins, ze weegt me als lood.

— Antoon! riep de weduwe Ravels angstig...

— Jongeling, ik spreek als raadsman uwer moeder, hernam de bezoeker ernstig.

— 't Wordt dan tijd, dat moeder ook eens naar mij luistert! Ik ben geen kind meer... neen, heer Heins, ik ben geen kind meer, en nu ik weet dat uw bescherming 't dwarsboomen mijner plannen is, heb ik de eer u te bedanken voor uw hulp. Opgedrongen weldaden zijn zelden welkom.

— Antoon, ik gebied u te zwijgen, of luistert ge ook naar uw moeder niet meer! sprak de weduwe verontwaardigd.

— Zoo mijn moeder onder den invloed van den heer Heins blijft, kan noch mag ik naar haar luisteren!

— Antoon, misschien ben ik te heftig geweest, hernam de burger diep ontroerd. Neen, zoo mogen, zoo kunnen we niet scheiden! O! kon ik u zeggen, hoe innig mijn belangstelling voor u is... belangstelling is een te zwak woord... Mijn gevoel is... is als de liefde eens vaders...

— Ja, dat ondervind ik! spotte de jongeling.

— Ik zweer u, dat ik uw welzijn beoog...

— Spaar uw eeden... Noch uw belangstelling, noch uw liefde heb ik noodig, heer Heins. Ik zal mijn eigen weg wel zoeken!

— Antoon, uw moeder weent... hebben haar tranen geen invloed meer op u?

— 't Is wel nu! riep Antoon ongeduldig... smeeking... tranen... 't is of ik een schelm, een rabauw ben!

— Antoon, gij staat aan 't begin van een weg, die u naar 't verderf zal voeren! hernam Heins angstig.

— Antoon, mijn zoon, luister toch naar ons! smeekte de weduwe, die nu aan haar tranen den vrijen loop liet. Antoon, heb ik u daarvoor met zooveel liefde en opoffering groot gebracht?

— Moeder, wij zullen samen spreken als de heer Heins weg is, antwoordde de jongeling op onverschilligen toon.

— Ik zal dan gaan, Antoon, maar ge zult niet kunnen verhinderen, dat ik levendig belang blijf stellen in uw doen en laten, en God en de Heiligen voor u bidden zal...

— Neen, zwager, ga nu niet heen! vroeg dringend de bedroefde vrouwe...

— Dan moet ik gaan, moeder... een familielid, dat tot voor eenigen tijd zich weinig om ons scheen te bekommeren, stelt zich tusschen moeder en zoon, zei Antoon, driftig opstaande... en uit den blik, welken hij op den burger wierp, straalde nu haat. Reeds lang, heer Heins, vervolgde hij, ben ik wars van uw bemoeiingen met onze zaken en meer dan eens voelde ik den drang, u te vragen met welk recht gij hier binnen dringt, maar ik liet het uit eerbied voor mijn moeder, die gij thans tegen mij opruit.

— Met welk recht, Antoon... O! kon ik spreken, maar ik mag niet... ik mag niet... doch ik zweer bij de wonden Onzes Heeren, dat mijn recht liefde is, innige liefde voor u...

— Een familiegeheim dus! hernam de zoon smalend. En

ik ben te klein om de zaken der familie te kennen... ik ben nog onmondig, gij wilt mij aan een band leiden... maar weet dat ik uw recht, uw liefde verloochen!

— Antoon, bij Onze Heilige Moeder, spreek zoo niet, ge weet niet wat ge zegt, riep de weduwe angstig.

— Ik zal dan maar heengaan, moeder, want mijn zinnen schijnen verward...

En trotsch ging de jongeling de kamer uit. Een oogenblik later verkondigde een luide slag van de huisdeur, dat Antoon Ravels de woning verlaten had.

— O, Frank, Frank... hoe vreeselijk kunnen de gevolgen van een misstap zijn! jammerde de weduwe... Mijn leven is een lijdensweg... en slechts in 't graf zal mijn droevig bestaan een einde nemen!

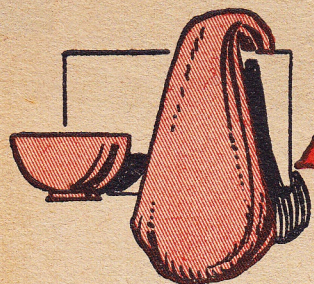
— Cornelia, blijf kloek en heb vertrouwen. De jeugd is heftig en oplopend.

— Geef mij raad... geef mij raad, Frank, opdat ik Antoon weerhouden kan van een keuze, die mij van droefheid op 't sterfbed brengen zal... en och, God weet, dat ik mijn leven gaarne geven zou, als hij een rechtschapen man werd... Schenk mij raad, om Antoon op den goeden weg terug te brengen... Hij staat niet meer aan 't begin, hij is verder dan ik dacht, Frank! Nu begrijp ik alles. Gisteren vond ik brieven, die mij nu doen blozen over mijn kind... Kom naar boven, gij moet ze zien, ge hebt er recht op... En laat ons kalm spreken... hier kunnen we niet, want Geertje is nieuwsgierig, en speelt soms voor luistervink.

De weduwe verliet met haar zwager het vertrek, waar Geertje nu de ontbijttafel opruimen kwam, mompelend: « er gebeuren hier tegenwoordig rare dingen, maar het beste is dat ik met Antoon bevriend blijf, dan kom ik 't verst. »

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

—
1926